

РЕШЕНИЕ N 876
София, 14 декември 2007 година

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, първо наказателно отделение, в съдебно заседание на двадесет и трети ноември две хиляди и седма година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ : ЕВЕЛИНА СТОЯНОВА

ЧЛЕНОВЕ: РУЖЕНА КЕРАНОВА

ИВЕТА АНАДОЛСКА

при участието на секретаря: Даниела Околийска

и в присъствието на прокурора: Антони Лаков

изслуша докладваното от : съдията Ивета Анадолска

н. дело № 586 / 2007 година.

Производството е образувано по протест на Апелативна прокуратура- гр. В.Т. против въззивно решение № 128 от 20.06.2007 год. по внохд № 117 / 2007 год. на Апелативен съд-гр. В.Т.

В касационния протест, като основания за проверка на въззивното решение, е посочена явна несправедливост на наложените наказания.

Касационната инстанция е сезирана и с жалба на частните обвинители, като е релевирано основанията по смисъла на чл.348, ал.5, т.1 НПК. Заявено е искане за отмяна на атакувания съдебен акт и връщане на делото за ново разглеждане.

Недоволен от въззивния съдебен акт е останал и подсъдимият С.Б.А., като са касирани всички основания по смисъла на чл.348 НПК.

Представителят на Върховната касационна прокуратура поддържа протеста в съдебно заседание по изложените в него съображения и счита жалбата на подсъдимия А. за неоснователна.

Поверениците на частните обвинители поддържат жалбите по изложените в тях съображения.

Касаторът А., лично и чрез защитниците си поддържа жалбата и счита протеста на САП и жалбите на частните обвинители за неоснователни.

Върховният касационен съд, като съобрази становището на страните и провери правилността на въззивното решение в пределите на правомощията си по чл.347 НПК, за да се произнесе, взе предвид следното:

С атакуваното решение е изменена присъда № 42/04.04.2007 год., по похд № 93/07 год. на Р.окръжен съд, със смекчаване наказателно правното положение на подсъдимия А.-намален е размера на наложеното наказание лишаване от свобода на десет години и този на наказанието лишаване от право да управлява МПС-на дванадесет години. В останалата част е потвърдена присъдата.

С първоинстанционният съдебен акт е ангажирана наказателната отговорност на подсъдимия С.А. за извършено престъпление по чл.343, ал.4, във вр.с ал.3, пр.Ш,б”б”и пр.П НК и му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от дванадесет години и петнадесет години лишаване от право да управлява МПС.

ПО ПРОТЕСТА НА АП - В.Т.

Касационната инстанция намира протеста за неоснователен. Изтъкнатите доводи, свързани с „високите общественоопасни последици” на деянието не могат да бъдат преценявани като отегчаващо отговорността обстоятелство, защото това би се явило в разрез с разпоредбата на чл.56 НК, а „липсата на критично отношение” на подсъдимия към извършеното, не съответства на изразеното от него съжаление към случилото се. Неправилно представителят на обвинението е поставил акцент върху генералната превенция на наказанието и схематичните доводи в протеста в тази насока, противоречат на целите на наказанието, по смисъла, който законодателят е вложил в разпоредбата на чл.36 НК.

ПО ЖАЛБИТЕ НА ЧАСТНИТЕ ОБВИНИТЕЛИ

Жалбите на частните обвинители са неоснователни. Не може да бъде споделен довода за несъответствие между личната степен на обществена опасност на децата и определеното наказание на базата на липсата на смекчаващи отговорността обстоятелства, предвид изтъкнатите във въззивното решение такива-млада възраст, трудова ангажираност, изразено съжаление към извършеното.В достатъчна степен, Инстанциите по същество са отчетли възпитателното и предупредително въздействие на наказанието спрямо останалите граждани, предвид “мрачната равностетка” за този вид деяния, случващи се ежедневно по пътищата на страната.Увеличаване размера на наложените на подсъдимия наказания, би било с нищо неоправдана репресия.

ПО ЖАЛБАТА НА ПОДСЪДИМИЯ А.

В жалбата се съдържат доводи, които са изтъкнати и пред въззивната инстанция и на тях по реда на чл.339, ал.2 НПК, е отговорено с подробни съображения. Съдът е извършил внимателна и комплексна проверка на доказателствената съвкупност и извел законосъобразни изводи за съставомерност на извършеното деяние и наказателната отговорност на подсъдимия.

Касационният състав не възприема възраженията на касатора, свързани с процесуална незаконосъобразност на атакувания съдебен акт, изразяваща се в отказа на въззивната инстанция да допусне доказателства, което безспорно е нейно право на преценка и с нищо не са накърнени правата на подсъдимия. Настоящият съдебен състав намира за несъстоятелни изтъкнатите доводи за “непълнота” в доказателствената съвкупност, рефлектираща върху процесуалното право на защита на А. Вън от всякакво съмнение, въззивната инстанция е установила скоростта, с която са се движели двете превозни средства, разстоянието на което са се намирали в момента на възникване на опасността от ПТП и невъзможността да се възприемат на пътя, предвид топографията на местността и са изложени подробни съображения, относно тези релевантни факти. Апелативният съд на базата на внимателната оценка на доказателствения материал изчерпателно е аргументирал извода за причините, довели до настъпването на съставомерния резултат. На първо място, А. е управлявал технически неизправно превозно средство, като техническата неизправност, вън от всякакво съмнение, е съществувала далеч преди пътно-транспортното произшествие/ в тази насока са изводите на авто-техническите експертизи, показанията на свидетелите Г.Д., К.Г и Г.Я. Дори и някои от неизправностите, да не са забелязани от комисията, извършила техническия преглед на товарния автомобил, това не рефлектира върху правилния извод, че в голямата си част, те са възникнали в периода след прегледа през м.юли до инкриминираната дата при изминати 20 000 км., т.е. А. е разполагал с достатъчно време да предприеме съответните действия по отстраняване на техническите неизправности, при явните индикации за това На второ място, управлението на товарния автомобил, в момента на спускането по наклона, находящ се преди моста над р.Я., е осъществено при неправилно избрана трета бърза предавка, обстоятелство, способствало за неконтролируемото ускорение на товарния автомобил. Несъстоятелен е доводът на защитата за неточно изчисление на скоростта, с която се е движел товарния автомобил, поради категоричните данни, снети от тахошайбата му. От заключението на експертите, е видно, че преди ускорението, А. е управлявал превозното средство със скорост в рамките на 33-42 км/ч, като е технически невъзможно това да се осъществява на втора бавна предавка /съобразно неговите обяснения/, а спускането по наклона е осъществено на трета бърза. Неправилно избраната предавка за движение в този пътен участък, се явява в пряка зависимост с несъобразената с всички обстоятелства по пътя-релеф на местността, атмосферни условия, натоварено движение и пр., скорост на движение. На трето място, същият е бил претоварен и за това са изложени достатъчно доводи в мотивите на атакуваното решение, като е въпрос на математическо изчисление установяването на факта на това претоварване / виж писмените доказателства: фактура-л.93, папка 13, пропуск за извозване-л.56 и показанията на свид.Т.В. и Г. К /.

Несъстоятелен е доводът на защитата, че неизправността в спирачната система на товарния автомобил, не може да бъде забелязана от подсъдимия, защото този довод е в противоречие със събраните доказателства. Без да бъде

специалист, той може визуално да възприеме разкъсването на защитните чокли /маншони/, да установи, че регулаторът на налягането е без лост, който да задвижва тръбопроводите, които водят към него, че са откчени от регулатора и свързани с нипел, което само по себе си говори, че не стига въздух до тях, би могъл да възприеме, че към предния десен цилиндър няма закачен тръбопровод, който да подава въздух към него, по барабаните на десните колела на ремаркетото има прах, което означава, че не са се допирали до спирачния барабан. Наред с тези визуални възможности за констатиране на техническите неизправности - при управление на моторното превозно средство - в рамките на задълженията на всеки водач на МПС, в субективен план, е изключено да не се усети, че десните колела на ремаркетото и дясното колело на влекача имат нулева спирачна сила, както и че при по интензивно спиране-да се почувства,че влекачът и ремаркетото се стремят да завият наляво,да се констатира посочената техническа неизправност по неефективното спиране.

Апелативният съд, при изпълнение на процесуалните си задължения, е отговорил аргументирано на аналогичното възражение на защитата, свързано с установяване факта на спиране на автобус”Исзизу” на знак Б2/ на стоп линията/. В тази насока комплексно са оценени както изводите на АТЕ / в най-благоприятния за подсъдимия вариант/, така и показанията на свидетелите И.И.Й.-водача на автобуса, Х.Х.-управлявал автобуса, зад падналия в р.Я., св.А.Г., пътник в последния, П.П.

При установената, по предвидения процесуален ред, фактическа обстановка, материалният закон е приложен правилно, с изключение на вмененото на касатора нарушение на общата по своя характер разпоредба на чл.5, ал.1 т.1 ЗДП.В тази насока доводите на защитата са основателни, поради което подсъдимият следва да бъде оправдан в тази част. Същото обаче не се отнася до съотношението между разпоредбите на чл.139, ал.1, т.1 ЗДП и чл.10, ал.1 ППЗДП/ каквито възражения са изтъкнати от касатора/, защото общото правило, визирано в ЗДП,относно задължението за управление на технически изправни превозни средства, намира своето детайлизиране в цитирания текст на ППЗДП.По категоричен и несъмнен начин, въззивната инстанция е установила причинната връзка между виновното нарушение на правилата за движение при управление от А. на превозното средство и настъпилия вредоносен резултат-смъртта на 18 лица и телесни повреди на 11.

Не може да бъде споделено виждането на защитата на подсъдимия за липсата на белезите по смисъла на чл.93, т.8 НК.За да се приеме, че е налице”особено тежък случай”, трябва да се установи, че извършеното престъпление, с оглед настъпилите вредни последици и на другите отегчаващи отговорността обстоятелства, разкриват изключително висока степен на обществена опасност на деянието и дееца, оценени кумулативно и съдържащи такива признаци, които надхвърлят по своето съдържание и характеристики, посоченото в съответния престъпен състав. В конкретния случай, в резултат на виновното поведение на А., е причинена смъртта на голям брой лица, многобройност, характерна и за увредените такива. Наред с това са причинени и несъставомерни правни последици - значителни имуществени вреди и леки телесни повреди, престъпен резултат, далеч надхвърлящ изискващото се от правната норма, вредни последици значително отличаващи се от последиците, предвидени в основния и квалифицирани състави. Преценката на личната обществена опасност на дееца, следва да се изгради на базата на съвкупен анализ на допусканите и допуснати нарушения на правилата за движение, дисциплината му при управление на МПС, всички прояви, които разкриват изключително висока степен на обществена опасност, като съществено значение има и формата на вина. Касаторът е управлявал технически неизправно превозно средство в продължителен период от време, което представлява реална опасност за останалите участници на пътя, предвид сериозността на техническите проблеми и масата на товарен автомобил. Една от основните причини, еластичната преграда и парапетът на моста да не издържат на удара и възпрепятсват падането на автобуса в р.Я. / каквото е предназначението им /, е огромната кинетична енергия, задвижила товарния автомобил, енергия получена в резултат на ускорение на скоростта с около 50км/ч и голямата масата на превозното средство.Не на последно място, следва да бъде посочена по-тежката форма на непредпазлива вина-самонадеяност, като още по-укоримо е обстоятелството, че А. е съзнавал липсата на професионален опит и психическа си непригодност, с оглед резултатите от последните изпити, с които не се е справил.

Неоснователно е оплакването за явна несправедливост на наложеното на подсъдимия А. наказание. При индивидуализиране на наказанието са отчетени наличните отегчаващи и смекчаващи отговорността обстоятелства и като е съобразено тяхното съотношение - на подсъдимия е наложено наказание в средния размер, предвиден в съответния престъпен състав. Това наказание съответства на обществената опасност на деянието и на дееца и не е явно несправедливо. С този вид и размер наказание се постига предупредителното и превъзпиталено въздействие върху касатора, с оглед мотивиране на поведение в бъдеще към съблюдаване на законите, като същевременно се реализират и целите в обществен план. В достатъчна степен са отчетени младата възраст и трудова ангажираност на А. при отмерване на санкцията, която следва да понесе за извършеното от него, но те не бива да се абсолютизират. Не са налице многобройни или изключителни смекчаващи отговорността обстоятелства, които да налагат изменяване на решението и намаляване размера на наказанието под законовия минимум. Кумулативно определеното наказание лишаване от право да управлява МПС, е съобразено с тежестта и многобройността на допуснатите нарушения на правилата за движение по пътищата.

По изложените съображения, касационната инстанция намира, че протестът на Апелативна прокуратура-В.Т. и жалбите на частните обвинители са неоснователни, а тази на А.-частично основателна и въззивният съдебен акт, следва да бъде изменен, само в частта, да е извършил престъплението при нарушение на чл.5,ал.1 ЗДП, а в останалата част- в сила.

Водим от горното и на основание чл. 354, ал. 2,т.2 и т. 1 НПК, Върховният касационен съд на РБ, първо наказателно отделение

РЕШИ:

ИЗМЕНЯ въззивно решение № 128/20.06.2007 год. по внохд № 117/2007 год. на Апелативен съд-гр.В. Т., като признава за невинен и оправдава подсъдимия С. А. Б. да е извършил престъплението по чл.343 ал.4 НК при нарушаване на чл.5, ал.1 ЗДП.

ОСТАВЯ В СИЛА въззивното решенище в останалата му част.

Решението не подлежи на обжалване

ПРЕДСЕДАТЕЛ: [подпис]

ЧЛЕНОВЕ: 1. [подпис]

2. [подпис]